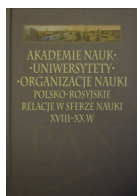


Akademie nauk. Uniwersytety. Organizacje nauki: Polsko-rośyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w = Академии наук. Университеты. Научные учреждения: Польско-российские отношения в сфере науки XVIII–XX вв. / Red. L. Zasztowt. Warszawa, 2013. 756 s.



Издание вышло под следующими грифами: Польская академия наук (Polska akademia nauk); Комиссия историков Польши и России (Komisja historyków Polski i Rosji); Институт истории науки им. Людвига и Александра Биркенмайеров (Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów); Гуманитарная академия им. Александра Гейштора (Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieyszтора).

## Содержание

*Leszek Zasztowt. Wstęp*  
*Лешек Заштовт. Введение*

*Анна Л. Хорошкевич. «Лица необщим выраженьем», или Пять ипостасей Я. Н. Щапова*  
*Anna Choroszkiewicz. «Лица необщим выраженьем», czyli pięć hipostaz Jarosława*  
*Nikołajewicza Szczapowa*

**Badania**  
**Исследования**

*Andrzej Walicki.* Myśliciele polscy i rosyjscy. W kręgu wspólnych fascynacji. Z perspektywy historyka idei

*Анджей Валицкий.* Польские и российские мыслители в кругу общих интеллектуальных устремлений: взгляд историка общественной мысли

*Николай А. Макаров.* Славянская археология в России на современном этапе (основные направления и главные исследовательские проблемы)

*Nikołaj Makarow.* Słowiańska archeologia w Rosji na współczesnym etapie (podstawowe kierunki i główne problemy badawcze)

*Борис Н. Флоря.* Изучение русско-польских отношений XVI–XVII веков в русской историографии второй половины XX – начала XXI века

*Borys Floria.* Stan badań w zakresie relacji rosyjsko-polskich XVI–XVII wieku w rosyjskiej historiografii drugiej połowy XX i początku XXI wieku

*Roman Duda.* Matematycy polscy i polskiego pochodzenia w Rosji carskiej i Związku Sowieckim – ludzie i losy

*Роман Дуда.* Польские математики и математики с польскими корнями в царской России и Советском Союзе: люди и судьбы

*Светлана М. Фалькович.* О формах научного сотрудничества историков-полонистов России с польскими учеными (вторая половина XIX – начало XX вв.)

*Świetlana Falkowicz.* Formy współpracy naukowej między rosyjskimi badaczami historii Polski i polskimi naukowcami (druga połowa XIX – początek XX w.)

*Борис В. Носов.* Сотрудничество российских и польских историков в 1940–1950-е годы (в свете документов Архива Российской академии наук)

*Николай И. Бухарин.* Российско-польское научное сотрудничество (1992–2011) гг.

*Инесса С. Яжборовская.* Совместное исследование сложных проблем советско- и российско-польских отношений на рубеже XX и XXI веков

*Jan Szumski.* Kulisy tworzenia nowej marksistowskiej "Historii Polski" w latach 1950–1958

*Dorota Zamojska.* Rola uczelni rosyjskich w kształtowaniu kadry profesorskiej akademickich szkół państwowych w II Rzeczypospolitej

*Mariusz Kulik.* Akademicki system kształcenia armii rosyjskiej na przełomie XIX i XX stulecia

*Barbara Jędrychowska.* Między lojalnością a przyzwoitością. Administracja szkolna pod zarządem Imperatorskiego Uniwersytetu Wileńskiego (Swiśtocz 1824–1825)

## **Ludzie**

### **Деятели науки**

*Wiktoria i René Śliwowski.* Polscy zesłańcy pierwszej połowy XIX wieku jako krzewiciele oświaty na Syberii Wschodniej. Julian Sabiński i jego dziennik

*Виктория Сливовская, Рене Сливовский.* Польские ссыльные в первой половине XIX в. – распространители просвещения в Восточной Сибири. Дневник Юлиана Сабиньского

*Leszek Zasztowt.* Profesor Juliusz Bardach w Komisji Historyków Polskiej i Rosyjskiej Akademii Nauk. W kontekście jego twórczości i zainteresowań badawczych

*Лешек Заштовт.* Профессор Юлиуш Бардах в Комиссии историков Польской и Российской академий наук (в контексте его творчества и научных интересов)

*Andrzej Nowak.* Dymitr Filosofow: dyskusja z polską "mickiewiczologią" – czy polskim kompleksem?

*Анджей Новак.* Дмитрий Философов: дискуссия с польской «мицкевичелогией» или

польским комплексом?

*Józef Miąso.* Generał Alfons Fortunat Szaniawski (1837–1905) – fundator "wolnego uniwersytetu" w Moskwie. Przyczynek do biografii mecenasa rosyjskiej nauki i edukacji  
*Юзеф Мёнсо.* Генерал Альфонс Леонович Шанявский (1837–1905) – основатель «свободного университета» в Москве. Штрихи к биографии мецената российской науки и образования

*Jerzy Supady.* Zaslugi Juliana Talko-Hryncewicza dla nauki rosyjskiej  
*Ежи Супады.* Заслуги Юлиана Талько-Грынцевича для российской науки

*Zbigniew Tucholski.* Wkład polskich konstruktorów w rozwój rosyjskiej szkoły budowy taboru kolejowego na przełomie XIX i XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem ośrodka petersburskiego

*Збигнев Тухольский.* Вклад польских инженерно-технических кадров в развитие железнодорожного транспорта в России на рубеже XIX и XX вв. на примере петербургского центра

*Stanisław Wiech.* Miejsce polskich pedagogów w guberniach zabranych w pierwszej połowie XIX w. na przykładzie Aleksandra Mickiewicza (1801–1871)

*Станислав Вех.* Судьбы польских педагогов в Западном крае в первой половине XIX века на примере Александра Мицкевича (1801–1871)

*Eugeniusz Niebelski.* Teodor Oręchowski (1853–1914) – lekarz, uczonec, profesor uniwersytetów w Dorpacie i Charkowie

*Евгениуш Небельский.* Фёдор Мечиславович Опеньховский (1853–1914) – врач, ученый, профессор Дерптского и Харьковского университетов

*Artur Markowski.* Szymon An-ski – na pograniczu dwóch światów

*Артур Марковский:* Семен Акимович Ан-ский – меж двух миров

## Instytucje

### Научные учреждения

*Kalina Bartnicka.* Polskie i rosyjskie uniwersytety na przełomie XVIII i XIX w. na tle europejskim  
*Калина Бартницкая.* Польские и российские университеты на рубеже XVIII и XIX вв. на европейском фоне

*Людмила П. Марней.* Специальное и профессионально-техническое образование в России и Царстве Польском в первой половине XIX в.

*Ludmiła Marniej.* Szkolnictwo specjalne i techniczno-zawodowe w Rosji i w Królestwie Polskim w pierwszej połowie XIX w.

*Ольга С. Каштанова.* Высшая и средняя школа в Королевстве Польском при Александре I глазами царской администрации

*Olga Kasztanowa.* Wyższa i średnia szkoła w Królestwie Polskim za panowania Aleksandra I w oczach carskiej administracji

*Zbigniew Wójcik.* Udział przyrodników polskich w pracach Cesarskiego Rosyjskiego Towarzystwa Geograficznego

*Збигнев Вуйчик.* Участие польских естествоведов в работах Императорского Русского географического общества

*Maria Magdalena Blomberg.* Kontakty polskich badaczy z Cesarskim Rosyjskim Towarzystwem Geograficznym w zakresie archeologii (XIX – początek XX wieku)

*Мария Магдалена Бломберг.* Связи польских ученых с Императорским Русским географическим обществом в области археологии в XIX – начале XX в.

*Леонид Е. Горизонтов.* Московское общество сельского хозяйства на рубеже 50–60-х гг. XIX в.: путь к гражданскому неповиновению

*Leonid Gorizontow.* Moskiewskie Towarzystwo Rolnicze na przełomie lat 50. i 60. XIX w.: droga ku nieposłuszeństwu obywatelskiemu

*Борис Н. Харлашов.* Псковское археологическое общество – 130 лет на страже интересов науки

*Borys Chałasow.* Pskowskie Towarzystwo Archeologiczne w stu trzydziestolecie jego działalności naukowej

*Joanna Schiller-Walicka.* Uniwersytet Warszawski w systemie uniwersytetów rosyjskich

*Йоанна Шиллер-Валицкая.* Варшавский университет в системе российских университетов

*Hanna Bazhenova.* Cesarski Uniwersytet Warszawski w polskiej i rosyjskiej tradycji historycznej oraz w opiniach współczesnej historiografii

*Ханна Баженова.* Императорский Варшавский университет в польской и российской исторической традиции и в современной историографии

*Franciszek Nowiński.* Polacy w Uniwersytecie Petersburskim przed powstaniem styczniowym  
*Франчишек Новиньский.* Поляки в Петербургском университете накануне восстания 1863 года

*Jan Trynkowski.* *Paradisus animae* – czy Sicz dorpacka? Uniwersytet w Dorpacie (Tartu) we wspomnieniach polskich studentów

*Ян Трынковский.* *Paradisus animae* – или Дерптская Сечь? Дерптский (Тартуский) университет в воспоминаниях польских студентов

*Artur Kijas.* Polscy uczeni z Rosji na Uniwersytecie Poznańskim w okresie międzywojnia

*Артур Кияс.* Польские ученые из России в Познаньском университете в межвоенный период

*Janina Wołczuk.* Wykładowcy radzieccy w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego (1967–1976)

*Янина Волчук.* Советские преподаватели в Институте славянской филологии Вроцлавского университета (1967–1976)

*Виктор Н. Захаров.* Из опыта сотрудничества педагогических вузов России и Польши на рубеже 1980-1990-х годов (Московский областной педагогический институт им. Н. К. Крупской и Высшая педагогическая школа в Ольштыне)

*Wiktor Zacharów.* Współpraca wyższych uczelni pedagogicznych Rosji i Polski na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego wieku (Moskiewski Obwodowy Instytut Pedagogiczny im. Nadzieży Krupskiej i Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Olsztynie)

*Jan Sobczak.* Z pobytu na kontrakcie naukowym w Instytucie Słowianoznawstwa i Bałkan i styki Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie (1990–1992)

*Ян Собчак.* Из истории пребывания по научному контракту в Институте Славяноведения и Балканистики Российской академии наук (1990–1992)

*Mariusz Wołos.* Stały Przedstawiciel Polskiej Akademii Nauk przy Rosyjskiej Akademii Nauki i Stacja PAN w Moskwie. Organizacja, struktura i działalność w latach 1995–2012

*Мариуш Волос.* Постоянный представитель Польской академии наук при Российской академии наук в Москве. Организационная структура и деятельность в 1995–2012 гг.

*Leszek Zasztowt.* Posłowie

*Лешек Заштовт.* Заключение

Indeks nazwisk  
Именной указатель

O autorach  
O авторах